

VIENYBĖ

72 M. 42 M.

BROOKLYN, N. Y.

1958 SPALIO (OCTOBER) 24 D.

TEL. Aplegate 7-7257.

KAINA 15 C.

Dabar

JUOZAS TYSLIAVA

Dariaus ir Girėno paminklas, kurio formalus atidengimas įvyko praeitą sekmadienį, pagaliau stovi su plevėsuojančia Amerikos vėliava Brooklyno Lituanicos aikštėje.

Sumanymas šiam paminklui pastatyti gimė tą pačią vasarą, kai Darius su Girėnu, nugalėję Atlanto erdves, žuvo netoli Lietuvos.

Bet viena sumanyti, kita padaryti. Įsiliepsnojo antrasis pasaulinis karas, ir pinigai šiam paminklui statyti buvo renkami ožio žingsniū.

Kaip ten bebūtų, bet Dariaus ir Girėno Paminklo Komitetas, kurio priešakyje stovėjo J. Saltis, B. Spūdienė, P. Montvila, adv. S. Briedis ir kiti New Yorko lietuvių veikėjai, vis dėlto savo padarė.

Geriau vėliau -- net ir po 25 metų -- negu niekad.

Nusibodo, ar žinote, tie ginčai dėl "nuosmukio". Tuo labiau, kad šita nuobodulio košė buvo pradėta virti Vokietijoje. Dar 1947 m. liepos 19 d. "Augsburge"ėjusiuose Ziburiuose tas pats Juozas Girnius rašė:

"... mūsų meilė Lietuviai neturi virsti abejingumu jo tykojančiai nuosmukio grėsmei, o turi žūrėti skaidriu reikalavimu, kad ir šiandieninis lietuvis liktų tauriai didingas, koki buvo mūsų tėvai, nežifrint jį šiurkštus paviršias."

Taigi, ta "nuosmukio grėsmė" Girnių persekioja 11 metų. Bet tai yra vieno asmens nuosmukis. Kiti 59 tik pasirašė...

Nejaugi 50,000 Lietuvos mokyklose kaustytų vyrų ir moterų į lietuviškąją šiaurės Ameriką tebtų atsinešę... kultūrinį nuosmukį.

O tuo tarpu senas Vienybės skaitytojas, K. Demikis iš New Britain, Conn., rašo:

"Aš atsimenu, kada mūsų savaitraščių prenumerata buvo pusantro dolerio metams. Tada darbininko dienos uždėbis taip pat buvo pusantro dolerio. Būdavo atidėjai dienos uždėbis, ir skaitai laikraštį visus metus. Dabar, kai darbininko dienos uždėbis 10 dolerių, tai mūsų savaitraščių prenumerata nuo 3 iki 7 dolerių. Ar nuostabu, kad mūsų spaudos būklė yra nepavydėtina? Taigi, siūsdami savo prenumeratą laikraščiui, pagalvokime ir apie tai..."

Pagaliau Demikis pastebi, kad "sąžiningas laikraščio skaitytojas nelaukia antro paraginimo prenumeratai užsimokėti."

Pateikite, kaip sprigtu į kaktą, Demiki.

V. Sidzikauskas, Liet. Laisvės Komiteto Pirmininkas su komiteto sekretore Viktorija Cečetiene.

V. Gedgaudo nuotrauka

Armija iššovė naują satelitą

* Amerikos armija į erdvę paleido naują žemės palydovą Jupiterį, kuris esąs galingesnis už Pionierių ir pilnai aprūpintas įvairiais instrumentais.

* Šią savaitę minimos tryliktosios metinės, kai įsikūrė Jungtinių Tautų Organizacija, apimanti 81 kraštą. Ta proga šį penktadienį visur bus plačiai paminėta.

* Prancūzija ruošiasi dar šiais metais Saharos dykumoje išbandyti savo atominę bombą.

PAVERGTŲJŲ EUROPOS TAUTŲ SEIMAS IR JO DARBAI

Pasikalbėjimas su Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininku V. Sidzikausku

Centro ir Rytų Europos kraštų, pavergtų Sovietų Sąjungos, politiniai veikėjai, atsidūrę laisvajame pasaulyje ir jausdami ne tik teisę, bet ir pareigą kalbėti pavergtųjų tautų vardu, savo politinei akcijai įsiekio tokį būdą, kad jų balsas šlapus geležinės uždangos būtų reiškiamas tvirtai, t. y. organizuotai ir vieningai.

Mūsų bendradarbis kreipėsi į Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininką Vaclovą Sidzikauską, prašydamas Vienybės skaitytojams paaiškinti, kada ir kaip susiorganizavo pavergtųjų Europos Tautų Seimas ir kokie jo uždaviniai.

— Jau eilė metų, pareiškė LLK pirm. V. Sidzikauskas, kai Sovietų pavergtų tautų atstovai glaudžiai bendradarbiauja. Bendrąsias pastangas savo politinės veiklos pirmą kartą laisvajame pasaulyje jie pademonstravo jau 1951 m. vasario 11 d., kai Philadelphijos Halėje paskelbė Centro ir Rytų Europos Tautų Laisvinimo Tikslų ir Principų Deklaraciją. Maždaug po metų, 1952 m. sausio mėn. Londone, Europinio Sąjūdžio Centro ir Rytų Europos Komisijos sukviestoje konferencijoje buvo taip pat išreikštos pavergtųjų tautų atstovų bendrosios kovos pastangos. Pagaliau 1952 m. birželio 12

d. vadinamoji Williamsburgo deklaracija aiškiai byloja, kad egzistiniai veikėjai siekia su bendrinimo ne tik pavergtųjų tautų laisvinimo kovos baruose, bet ryžtasi nustatyti bendrus principus ir dėl jų aiškiai susitarti, kad po išlaisvinimo pagrindinės žmogaus teisės ir laisvės jų kraštuose būtų garantuotos.

Glaudžiai ir jau organizuotai pavergtų kraštų laisvinimo kovoje susijungę politiniai egzistai, kai, 1954 m. rugsėjo 20 d. savo darbą pradėjo per Pa-

Tesinys 4 psl.

LAIŠKAI

SEIMINIAI ĮSPŪDŽIAI NUO KITO KRANTO...

Pirmiausia turiu prisipažinti, kad nuo pat pradžių buvau bendruomeninės organizacijos entuziastas. Kaip toks — atatin-kama savo dalimi prie jos organizavimo esu ir prisidėjęs. Pabrėžiu tai dėlto, kad iš to ką čia pasakysiu, kas nors nesu-sidarytų nuomonę, kad esu "anti-bendruomenininkas".

Iš kito Amerikos kontinento kranto į New Yorką vykau svarbiausia dėl dvių priežasčių: norėjau dalyvauti seime ir kartu su visais kitais, pasidžiaugti tokių ilgų metų bendruomeni-nių pastangų vaisiais — tai vie-na. Antra — mylėdamas lietuvišką dainą, būtinai norėjau patekti į Carnegie Hall koncer-tą, kuris, tikėjau, sukels entu-ziazmo lietuviškoje širdyje. Be visa to, aišku, norėjau matyti daug lietuviškų veidų ir vaizdų. Žodžiu — į New Yorką seimo proga vykau "atsinaujinti lietuviškoje dvasioje".

Ar tai išsipildė? Ne. Grį-zau į Los Angeles tiesiog "pri-trenktas", lyg kas tikru nuosmu-kio kuolu būtų rėžęs per spran-dą. Iš tai dėlko:

SEIMAS: pamačiau, kad į bendruomenės vadovybę kila nagus politinių partijų vadei-vos, jie ten jau sulindę, ir šiai vos begimstančiai organizacijai bando primesti savo "ideologi-jas". Pamačiau, kad Bendruo-menė — puikus obuolys, bet jau supuvęs iš vidaus.

PAMALDOS ŠV. PATRIKO KATEDROJE: vienintelis visų seiminių parengimų — prašęs beveik visai patenkintamai.

SPORTO ŠVENTĖ: permažai dėmesio buvo atkreipta į pačią sporto šventę ir į jaunimą, joje dalyvaujantį, iš viso.

KONCERTAS Carnegie Hall: laimė, kad iš kviestų amerikiečių muzikos kritikų nei vienas į tą koncertą neatėjo. Jie, turbūt būtų taip atsiliėpę, kad vėliau (gal kada nors) ir į geresnį lie-tuvišką koncertą ir su pinigų jų nepriprasytum. Kaip eiliniam klausytojui (girdėjusiam daug ir visokių koncertų) sėdint Carne-gie Hall seiminiame koncerte, buvo vietų -- kad nors imk ir lysk po kėde... Pasirodė, kad lietuviškoji publika yra la-

bai jautri, bet tokie koncertai yra labai gera priemonė tą jos jautrumą atšaldyti. Manau, kad net ir koncerto programa buvo netikusi. Lietuviška (ta prasme kad lietuvių pastatyta) opera, manau, būtų sukėlus didelio entuziazmo ir parodžiusi kur mes stovime (čia) dainos ir mu-zikos meno srityje.

MENO PARODA Riverside Muziejuje: kaip vienas iš pu-blikos, sakyčiau, kad darė ne-blogo įspūdžio. Mūsų parapijos kieme knygu platintojo V. Priž-ginto įmantriai išdėstyta lietuviškoji spauda daro geresnio į-pūdžio... .

BANKETAS Statler viešbu-tyje: invokacija — prel. Krupa-vičius savo kalbą pavertė mal-dos provokacija. Po tokios "maldos" apie pinigines — ne-drįsau net ir peršiegnoti... . Valgis — labai prastas. Tvarka — pasibaisėtina. Už garbės sta-lo — be vos kelių, vertų pa-gerbti, tūnojo ten partiniai ra-biniai — stabdžiai Bendruome-nės organizavimui.

MANO IŠVADA: seimas su visais iš jo darbų išplaukian-čiais rezultatais — pasaulio lie-tuvių apjungimą Bendruomenės organizacijoje pastūmėję ma-žiausia penkeriems metams at-gal.

V. BAKŪNAS
Los Angeles, Calif.

BANGA TELEVISION

V. ZELENIS, Sav.

34-23 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.
(Prie Lincoln Ave.) Tel. AP 7-0349

PARDUODAMA SU NUOLĀIDA:
Televizija, radijas, III-Fl fonografai (tape re-corders), oro vėsintuvai, langams ventiliatoriai, dulkių siurbiai ir t. t.

TAISOMA: televizija, radijas, III-Fl.

Darbo valandos kasdien iki 7 v. v.

HELEN POVILANSKIENE

Baras - Restoranas - Salė šeimyninėms pramogoms
158 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVERgreen 4-2737

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601-3 SO. SECOND STREET, PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEwey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
1113 MT. VERNON ST. PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-4110

Inž. Vytautas Paulius iš Montreallio ir vidurinės mokyklos mokytoja Bronė Kūlytė po jungtinių, įvykusių užpraėtą savai-tę Maspeth.

V. Maželio nuotrauka

REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE

MARIJONA IR JURGIS JOKUBAIČIAI
322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.

Telefonas: EVERgreen 7-2089

DĖMESIO!

DĖMESIO!

Lietuviška duona

Lietuviškas sūris

Lietuviškos dešros

ir skilandžiai

JONAS ANDRULIS
Michigan Farm Cheese, Inc.
Fountain, Michigan

PETRAS LISAUŠKAS
64-09 Clinton Avenue
Maspeth, New York

LITHUANIAN BAKERY
131 Insole Place
Elizabeth, New Jersey

Norintieji įsigyti šių skanių lietuviškų produktų,

kreipiasi į jų gamybos generalinį atstovą

PETRĄ LISAUŠKĄ

64-09 Clinton Avenue, Maspeth, New York.

Tel. TW 4-8087

Pasaulio Įvykiai

* Valst. sekretorius Dulles, šiuo metu besitariąs Formozoje su tautinės Kinijos prezidentu Čiang Kai Seku, pareiškė, kad reikalui esant, Amerikos laivai vėl pradės lydėti tautinės Kinijos laivus Taiwano sąsiauryje.

* Kinų komunistų artilerija jau ketvirtą dieną bombarduoja Quemoy salą. Per vieną jė paleido apie 12,000 sviedinių.

* Prez. Eisenhoweris, kuris šiuo metu važinėja po Ameriką su priešrinkiminėmis kalbomis, pareiškė, kad per likusius dvejus savo prezidentavimo metus jis stengsis daugiausiai dirbti teisingai ir pastoviai taikai ir grynai savo vyriausybės politiką. Tuo tarpu demokratų partijos vadas Stevenson ir buvęs prezidentas Trumanas kaltina Eisenhowerio vyriausybę nesugebėjimu spresti krašto reikalus.

* Kalbama, kad Jordanijos karalius Hussein pasitrauks nuo sosto. Jis jau paruošia vietą laikinam apsigyvenimui Italijoje.

* Prancūzijos premjeras de Gaulle paneigė gandus, kad jo vyriausybė vedanti derybas su Alžyro tautine vyriausybe Kaire. De Gaulle sutinkąs deryboms tik su tais nacionalistais, kurie bus per rinkimus Alžyro gyventojų išrinkti į parlamentą.

* Italijoje anglų keleivinis lėktuvas susidūrė su italų sprausminiu lėktuvu. Zuvo 30 keleivių.

* Briusely uždaryta pasaulinė paroda, kurią per 6 mėnesius aplankė 42 milijonai žmonių iš įvairių kraštų. Parodoje, kuri laikoma pačia didžiausia iki šiolei, dalyvavo 48 valstybės.

Dr. J. K. Valiūnas, Neris International, Inc. direktorius, neseniai buvo nuvykęs į Aliaską medžioti. Nuotraukoje, dr. Valiūnas su pirmuoju medžioklės laimikiu. Be šios didžiulės juodos meškos, dr. Valiūnas taip pat nušovė briedį, kurio platus ragai dabar puošia jo ir jo šeimos rezidenciją, New Rochelle, N. Y.

Antanui Gravrokui mirus

Šių metų pradžioje (balandžio 1 d.) mirė Kauno politechnikos instituto metalų technologijos katedros vedėjas docentas Antanas Gravrogas.

Velionis gimė 1880 m. gegužės 18 d. Šeduvoj. Mokėsi Telšiuose, vėliau Šiauliuose, kur 1900 m. baigė gimnaziją. Šiauliuose priklausė slaptai lietuvių gimnazistų kuopėlei, kuri sukurstė mokinius katalikus nedalyvauti pravoslavų pamaldose cerkvėj. 1900 m. stojo į Peterburgo universitetą, bet jau 1901 m. pavasarį iš jo buvo pašalintas už dalyvavimą studentų demonstracijoj prie Kazanės soboro. 1902 m. stojo į Peterburgo Technologijos Institutą. Už priklausymą socialdemokratų partijai, 1904 m. buvo pašalintas iš instituto, į kurį galėjo grįžti tik 1907 m. ir 1910 m. jame baigė inžinieriaus mokslą. 1905 m. dalyvavo didžiajam Vilniaus Seime.

Baigęs augštąjį mokslą negalėjo įsikurti Vilniuj, tad apsigyveno Ekaterinoslave ir dirbo metalurgijos fabrikuose. 1915 m. suorganizavo Ekaterinoslave komitetą lietuviams pabėgėliams šelpiti ir jam pirmininkavo. 1916 m. persikėlė į Smolenską

į Vilijos fabriką. 1920 m. grįžo į Lietuvą ir pradėjo dirbti Lietuvos geležinkelių dirbtuvėse, pradžioj Šiauliuose, vėliau iki 1940 m. Kaune. Be to, pastatė keletą malūnų. Nuo 1922 m. buvo pakviestas į Lietuvos universitetą technikos fakultetą dėstytoju, o nuo 1925 dirbo docentu. 1935 m. doc. Gravrogas buvo paskirtas medžio apdirbimo katedros vedėju, vėliau vadovavo maisto pramonės mechaninių įrengimų katedrai, o paskutiniiais metais — metalų technologijos katedrai. 1925 ir 1926 dėstė Zemės Ūkio Akademijoj Dotnuvoj. 1930 - 1931 m. Trimito redaktorius. 1932 ir 1933 m. Kauno m. burmistras.

Jau nuo 1900 m. pradėjo bendradarbiauti spaudoj — Varpe, Škarde, Naujoj Gadynėj, Vilty, Trimite, L. Aide. Per visą savo darbo laiką A. Gravrogas parašė apie 30 mokslinių darbų ir straipsnių. Mokslinį darbą A. Gravrogas dirbo iki paskutinių savo gyvenimo dienų.

Jis sukūrė pagerinto tipo laboratorinę vandens turbiną, ku-

rios tyrimai sudarė velionės disertacijos temą mokslų daktaro laipsniui įgyti. Jo išrasta turbina buvo pripažinta komisijų, buvo paskirti pinigai ir Gravrogas atliejo modelį, kuris gerai veikė. Paskui, padaręs reikalingus apskaičiavimus, parašė apie tą išradimą ilgą kelių šimtų puslapių darbą su piešiniais, braižiniais ir pereitą žiemą su sūnum Vytautu, gydytoju, nuvyko į Maskvą, kur jo darbas buvo įvertintas ir buvo pažadėtas doktoratas. Tik reikėjo dėl to padaryti turbinoj didesnę spaudimą, t. y. pakelti vandens kritimą (iš politechnikos instituto pastogės). Liko dar apie pora mėnesių darbo. Bet kadangi Gravrogas turėdavo daug paskaitų politechnikoj, tai susidarydavo per daug įtempto darbo — naktimis sėdėdavo. Ir neišlaikė žmogus, susirgo ir mirė baigdamas 78 m. Mirtis išplėtė iš lietuvių tarpo žymų mokslinį ir pedagoginį darbuotoją.

Liko žmona Stefa, buvusi Gruzdytė, ir sūnus Vytautas, gydytojas.

Dr. V. Tercijonas

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
1991 BROADWAY, NEW YORK 23, N. Y.
Telephone: LYceum 5-0900

DOVANŲ SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR SSSR
APMOKĖTU MUTU.

Veikia Intouristo Maskvoje leidimu jau 25 metai. Siuntiniai gauti PER PAŠTĄ įvertinami ir sąskaita išsiunčiama TĄ PAČIĄ DIENĄ. Patyrusių tarnautojų dėka, klientai, kurie atneša savo siuntinius į mūsų įstaigą, patarnaujami laike KELIŲ MINUČIŲ ir neturi laukti neatsižvelgiant į interesantų ar siuntinių skaičių. Tai užtikrina jums, kad jūsų dovanos pasieks jūsų gimines be bereikalingo atidėlioimo. Prašome duokite mums galimybes parodyti mūsų GREITĖ, SUGEBĖJIMĄ, ATSAKOMINGUMĄ IR KIEKVIENAM PARODOMĄ DĖMESĮ.

Maloniai Jus kviečiame be jokių įsipareigojimų ateiti, nuo pirmadienio iki penktadienio tarp 9 ir 5, šeštadieniais tarp 9 ir 4 (sekmadieniais uždaryta) ir pažiūrėti kaip mes dirbame.

KALBA LIETUVIŠKAI

MES NE TIK PRIŽADAME, BET DAROME.

Siuntiniai išsiunčiami kasdien.

PASKUTINIS DIVIDENDAS
PAKELTAS IKI

3 1/4% metams

(3% reguliaraus ir 1/4% extra)

SKAIČIUOJAMAS
METŲ KETVIRČIAIS

Taupyk Čia—Daugiau Uždirbsi—Nelauk!

THE Kings County
SAVINGS BANK

Incorporated 1860

2 PATOGIOS ĮSTAIGOS:

125 Broadway prie Bedford Avenue
529 Eastern Parkway prie Nostrand Ave.
Member Federal Insurance Corporation

Skaitytojai,

negavę atskiro paraginimo apie jų prenumeratos išsibaigimą, prašomi žvilgtelėti į savo adresą, pažymėtą viršuj Vienybės antraštės. Laiku prisiūsta prenumerata yra taip svarbu, kaip ir laiku gauta žinia.

VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY
Established in 1886

Juozas Tysliava
Editor and Publisher
192 Highland Boulevard
Brooklyn 7, New York
Tel. APplegate 7-7257

Entered as Second Class
Matter October 23, 1907 at
the Post Office of Brooklyn
N. Y. Subscription Rates:
USA, Canada and other
countries \$7.00 for one
year. Advertising rates on
application.

Kongreso išlaidos

Lapkričio 4 d. bus išrinkti 433 Atstovų Rūnų nariai ir 34 senatoriai, neskaitant trijų kongresmanų ir vieno senatoriaus -- jau išrinktų Maine valstybėje.

Turbūt tik retas kuris iš mokesčių mokėtojų pagalvoja, kad net 122.000 dolerių į metus kaštuoja kiekvieno Kongreso nario išlaidynas.

Tai nereikia, kad kiekvienas kongresmonas gautų 122.000 dolerių į metus. Jo metinė alga yra 22,500 dolerių. Ana suma išleidžiama kiekvienam nariui, turint mintyje bendras Kongreso išlaidas.

Pavyzdžiui, senatorius, kurio metinė alga taip pat 22,500 dolerių, gauna įvairių priedų: 3,000 dolerių kasdieninėms išlaidoms, kelionės išlaidas į Washingtoną ir atgal sesijos metu, nemokamą automobilio pasistatymą Senato garaže, nemokamą ofisą su visais įrenginiais bei mašinomis, specialias pašto, telefono, telegrafo, radijo ir televizijos naudojimosi išlaidas. Ir t. t.

Taigi, tie 467 asmenys (vyrai ir moterys), kurie šių rinkimų dėka pateks į JAV Kongresą, anaipatol nebus nukriaušti.

Kitais žodžiais, būti Atstovų Rūnų nariu arba senatorium -- reiškia turėti gerai apmokamą tarnybą.

PAVERGTŪJŲ EUROPOS TAUTŲ...

Tęsinys iš 1 psl.

vergtųjų Europos Tautų Seimą. Į šią organizaciją įeina Albanija, Bulgarija, Čekoslovakija, Estija, Latvija, Lenkija, Lietuva, Rumunija ir Vengrija. Pagrindiniai Pavergtųjų Europos Tautų Seimo uždaviniai yra: (1) kelti ir remti Centro ir Rytų Europos Sovietų pavergtųjų valstybių išlaisvinimo bylą; (2) informuoti laisvąjį pasaulį apie padėtį Sovietų pavergtuose Europos kraštuose ir (3) išpėti laisvąjį pasaulį dėl Sovietų Sąjungos klastingos politikos agresinių tikslų.

ORGANIZACIJA: — Pavergtųjų Europos Tautų Seimo organizacija yra labai panaši į Jungtinių Tautų organizaciją.

Pavergtųjų Europos Tautų Seimą sudaro atstovai Sovietų pavergtųjų valstybių, kurioms Jungtinėse Tautose nėra atstovaujama, arba kurių atstovavimas tenai yra neteisėtas; sakysime Lenkijos, Čekoslovakijos, Vengrijos ir kitų atstovavimas yra neteisėtas, o Pabaltijo valstybėms nėra visiškai atstovaujama. Ši tarptautinė organizacija (Pavergtųjų Europos Tautų Seimas) įsteigta Sovietų pavergtųjų valstybių egzilių laisvu susitarimu. Steigiamojo posėdžio priimtoje jos tikslų ir principų deklaracijoje pasakyta, kad Sovietų pavergtųjų valstybių egzilių politinės atstovybės -- tautiniai komitetai ir tarybos -- "yra tikrasis tų tautų balsas: atstovauja pavergtųjų tautų valiai ir nepriklausomybės, laisvės bei demokra-

tinės valdžios lūkesčius". Pavergtųjų Europos Tautų Seimą sudaro tų kraštų delegacijos, skiriamos atitinkamo Seime dalyvaujančio krašto tautinio komiteto ar tarybos. Kiekvieno krašto delegacija turi 16 narių. Sovietų pavergtųjų kraštų Centro Europos Krikščionių Demokratų Sąjunga, Tarptautinė Ūkininkų Sąjunga, Tarptautinis Profesinių Sąjungų Centras Egzilyje, Liberalų Demokratų Sąjunga, Centro ir Rytų Europos Socialistų Sąjunga Seime dalyvauja be sprendžiamo balsu. Šių tarptautinių organizacijų delegacijose yra po 6 atstovus. Humanitas (pavergtųjų Europos Valstybių Raudonųjų Kryžių Sąjunga), Europos Moterų Egzilių Taryba ir Moterų už Europos Laisvę Org-ja bendradarbiauja su Seimo Socialine, Ekonominė, Teisių ir kitomis Komisijomis.

Seimo darbas vyksta pilnaties posėdžiuose ir komisijose. Sesijos pradžioje išrenkama Generalinis Komitetas, kuriame paprastai kiekvienai tautinei delegacijai atstovauja jos pirmininkas. Delegacijų pirmininkai pakaitomis pirmininkauja Seimo pilnaties posėdžiams. Kiekviena tautinė delegacija

VIRŠUJE: Lietuvos delegacija Pavergtųjų Jungtinių Tautų Seime. Sėdi: (iš kairės) dr. A. Trimakas, V. Sidzikauskas, delegacijos pirmininkas, M. Brakas. Stovi: K. Bielinis, V. Vaitiekūnas, P. Vainauskas, J. Audėnas. Trūksta dr. B. Nemicko, dr. J. Brazaičio ir Europoje gyvenančių delegatų V. Banaičio, dr. P. Karvelio, J. Lanskoronskio, E. Turausko ir J. Vilčinskio.

V. Gedgaudo nuotrauka

turi tik vieną balsą. Generalinis Komitetas siūlo Seimo sesijų datą, vykdo jo priimtas rezoliucijas, koordinuoja komisijų darbą ir teikia pasiūlymų ginti Seime atstovaujamy valstybių reikalus. Seimo sesijų pertraukos metu Gen. Komitetas atlieka visą eilę Seimo darbų. Seimas, pradėdamas sesiją išrenka, be Generalinio Komiteto, politinę, socialinę, ekonominę, kultūrinę, teisių ir informacijos komisijas. Kiekviena delegacija tose komisijose turi po savo atstovą, pavaduotoją ir neribotą skaičių ekspertų. Komisijų veikla yra pastovi, ne sesijinė. Jos studijuoja klausimus, išrašytus į Seimo dienotvarkę, Seimui ar Gen. Komitetui pavedus, paruošia tals klausimais pranešimų ir rezoliucijų projektus, renka medžiagą apie padėtį pavergtuose Centro ir Rytų Europos kraštuose ir kt.

Seimo Sekretoriatas, vadovaujamas Generalinio Sekretoriaus, tvarko administracinius Seimo reikalus ir atlieka bėgamuosius darbus.

(Pabaiga kitą savaitę)

**NĖPAMIRSKITE
ATNAUJINTI
VIENYBĖS
PREN UMERATOS**

V. Gedgaudo nuotrauka

KAIRĖJE: Naujoji studentų Korp. Neo-Lithuania New Yorko skyriaus valdyba: (iš kairės į dešinę) Juozas Tysliava, Jr. narys spaudos ir informacijos reikalams, Dalia Maurukaitė, sekretorė, Algirdas Sperauskas, pirmininkas, Virginija Sutkutė, vicepirmininkė, Antanas Smetona, arbiter elegantiorum.

Ar tikrai paroda buvo bloga?

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo proga suruoštoji meno paroda ne tik apvylė daugelį Seimo dalyvių bei lietuviškosios visuomenės, bet ir nuskriaudė didžiausią kuriančių dailininkų dalį.

Tokių nuomonių apie tą parodą esama čia po to, kai jau spėjonusėsti Seimo metu sukeltosios dulkės ir kai pereito mėn. 21 d. uždaryta toji kontroversinė paroda. Tokios nuomonės, tai iš vienos, tai iš kitos pusės reiškiasi ir spaudoje.

Nepasitenkinimas, atrodo, buvo todėl, kad pati paroda buvo toli nuo Seimo vietos ir kad ji neatstovavo visų krypčių menininkų. Parodoje dalyvavo 33 dailininkai, o nedalyvavo daugiau kaip šimtas kitos krypties dailininkų — jų tarpe ir visa Amerikos Liet. Dail. Sąjunga ir kituose kraštuose gyvenantieji dailininkai.

NEDALYVAVUSIEJI PASISAKO

Parodoje nedalyvavusiųjų dailininkų vardu anądien savo nuomonę šių eilučių autoriui pareiškė dailininkai Česlovas Janušas ir Povilas Puzinas. Pirmasis yra Amerikos Lietuvių Dailininkų Sąjungos atstovas Seimo proga parodai rengti, o antrasis — tos Sąjungos atstovas i parodos jury komisiją.

Abudu jie kaltina Vytautą Vaitiekūną, kuris, būdamas Seimo rengimo komiteto sekretorium, per savo nesupratimą ar tyčia, tą parodą padarė vienšališką. Betgi, jie apgailestaudami nepaleidžia nė pirmininkų.

Abudu dailininkai, Amerikos Lietuvių Dailininkų Sąjungos atstovai, pareiškė apgailestavimą, kad, šitokia Vaitiekūno veikla matydami, savo autoriteto nepanaudojo nei Bendruomenės centro valdybos pirmininkas St. Barzdukas, nei Seimo rengimo komiteto pirm. prel. J. Balkūnas, nors abudu jie ir visi kiti kompetentingi

APAČIOJE: Dail. Jurgio Sapkaus kūrinys "Moteris iš Bridgeport", lietuvių dailės parodoje New Yorke.

S. NARKELIŪNAITĖ

Seimo rengimo pareigūnai buvo informuoti ir žinojo tikrąją padėtį.

PROTEGAVO TIK VIENĄ GRUPĖ

Dailininkai Janušas su Puzinu čia nurodė, kad pirmųjų posėdžių metu, kai buvo kalbama parodos klausimu, Vyt. Vaitiekūnas neprotolavęs, nors ir buvo reikalaujama, pagrindinės svarbos siūlymų, kad būtų viešai skelbiama, kad visi dailininkai ir jų organizacijos ruošiasi parodai, kurioje būtų atstovaujamos visos meno kryptys. O vėliau i svarbius posėdžius Vaitiekūnas Janušo su Puzinu net nekviėdavęs, paprasčiausiai "pamirėdavęs" jiems pasiūsti pranešimus apie įvykstančius susirinkimus, o iš Chicagos gautieji Liet. Dail. Sąjungos raštiški pasiūlymai dėl parodos organizavimo to paties Vaitiekūno net nebūdavę posėdžiams pateikti, neva jie nebuvo gauti. Tada reikėję iš naujo siūsti nuorašus.

Ir taip, sako Janušas su Puzinu, kad, nežiūrint jų ir Am. Liet. Dail. Sąjungos visų pastangų, nežiūrint visų informacijų St. Barzdukui, prel. Balkūnui, adv. J. Šlepečiu ir nepaisant spaudoje keltų siūlymų, kaip tikėtų rengti parodą, atitinkančią bendruomenės dvasią, ir nežiūrint prof. Adomo Varno pareiškimo ir išpėjimo, rengėjai padarė savo ir taip, kad tik vienos grupės dailininkams būtų geriau.

KAIP VISKAS PRASIDĖJO?

Seimo rengimo komitetas pačioje pradžioje buvo išrinkęs tris dailininkus: Č. Janušą, V. K. Jonyną ir Aleksandrą Merker apžiūrėti pasiūlytas Riverside muzėjaus patalpas, bet jų apžiūrėti nuskubėjo Jonynas su ponia Merker, Janušą "pamirėję", ir paskui Jonynas komiteto posėdžiui pristatė melagingas žinias, kad tas muzėjus teprilms tik modernistus.

Kaip vėliau i tą muzėjų nuvyko kita delegacija iš dail. Vitkaus, filatelistų draugijos pirm. K. Motūzo, Č. Janušo ir

P. Puzino, paaiškėjo, kad kaip tik priešingai, kad muzėjus eksponuoja visų krypčių paveikslus. Tačiau, nepaisant to, Seimo rengimo komiteto sekretorius Vaitiekūnas krypo modernistų pusėn.

Savo bute slaptai pasikvietęs dail. Vizgirdą ir kitus, padarė neoficialų nusprendimą, kokią parodą jie nori suorganizuoti. I tą tarpą buvo norėta įtraukti ir dail. Puziną, bet Puzinas, vėliau apie tai sužinojęs, atsisakė dalyvauti slaptuose posėdžiuose ir kombinacijoje, kaip jis sako.

Tos pat dienos vakare, kai jau buvo oficialiai Seimo komiteto posėdžiaujama, kaip Janušas su Puzinu tvirtina, jie ne tik nebuvo painformuoti, kad Vaitiekūno su Vizgirda ir kitais jau buvo susitarta, nutarta dėl parodos formos, bet anų pasiskirstyta pareigomis bei sudaryta jury komisija. Tik sekančią dieną Janušas su Puzinu iš privačių asmenų sužinoję, kad viskas nuspėsta be jų, kaip Am. Liet. Dail. Sąjungos atstovų žinios ir pritarimo.

O tuo tarpu Janušas su Puzinu jau buvo parūpinę reikalingą sumą visas kryptis apjungiančios parodos patalpoms pačiame Statler viešbutyje, o jei rengėjams nepatiktų tenai, jie buvo suradę patalpas Amatų parodos rūmuose, esančiuose vos du blokaikai nuo viešbučio, kuriame vyko Seimas. Jie patalpomis rūpinosi Seimo rengimo komiteto pavedimu.

APGAVO IR APGAUDINEJA

Todėl dailininkai Janušas ir Puzinas mano, kaip jie šių eilučių autoriui pareiškė, kad šita Vaitiekūno su moderniais dailininkais pavadintoji "tarpautinė" lietuvių meno paroda įvyko apgavystės rezultate.

Apgauti buvo jie, kaip atstovai organizacijos, kurios jie buvo deleguoti dirbti bendros lietuvių dailininkų parodos rengimui. Ir ne tik jie, bet tapo apgauta ir pati jų atstovaujama sąjunga bei apgauti to paties Seimo rengimo komiteto nariai. Tačiau apgaudinėjamas ir toliau vyksta: apgaudinėjama

Dail. Telesforo Valiaus kūrinys "Pasaka", kuris buvo išstatytas lietuvių dailės parodoje New Yorke.

lietuviškoji visuomenė, skelbiant spaudoje ir kitaip, kad paroda buvusi atstovaujama "visų meno krypčių".

Tai yra žžulus melas, kaip sako Janušas su Puzinu, nes tikrovėje parodoje buvęs tik vienas realistiškas krypties paveikslas.

Jiedu apgailestavo, jog taip atsitiko, kad Seimo rengimo komitete neatsirado drąsaus nario, kuris būtų galėjęs pakreipti reikalą, kad jis nebūtų atsidūręs vienos favorizuojamos dailininkų grupės rankose.

NESIDANGSTYKIME KITAIS

Čia abudu dailininkai paminėjo Brooklyno Darbininke neseniai išdėta rašini, kuris, teisingai tariant, parodą, jos katalogą ir patalpas lygina su šią vasarą įvykusią latvių parodą ir randa, kad lietuviškoji (seiminė) buvusi pranašesnė. Betgi tikrumoje, Janušas su Puzinu pabrėžė, latvių paroda buvo aplankyta 15,000 latvių ir vyko toje pat patalpoje, kur dainų šventė, o pačioje parodoje dalyvavo dailininkai įvairių krypčių su 279 paveikslais. Gi pats katalogas, kurio yra 96 psl. (lietuvių katalogas turėjo 34 psl.) visais atžvilgiais negali būti peiktinas taip kaip to laikraščio rašytojas tvirtina.

"Aiškindamiesi tarp savęs, jau tik netraukime kitų ir jais nesidangstykite be pagrindo" — sako Janušas su Puzinu.

NESUVIENIJO — TIK LABIAU SUSKALDĖ

Tokiu būdu, atrodo, kad Seimas vietoje suvienijęs savo dvasia ir nutarimais visus lietuvius, bent vieną dalį — mūsų dailininkus dar labiau suskaldė.

Tai buvo aiškiai matyti ir iš Seimui atsiūstojo sveikinimo, kuriame Amerikos Liet. Dail. Sąjungos pirmininkas, tarp kitų dalykų, rašė, kad jis visa širdimi sveikina suvažiavusius i Seimą ir nuoširdžiai apgailestauja, kad jo Sąjungos dailininkai nerado galimu as-

meniškai ne tik džiaugtis šio Seimo švente, bet ir dalyvauti parodoje, suorganizuotoje ne pagal Liet. Bendruomenės dvasią.

AMERIKOS LIETUVIAI ir angliškųjų skolinų ZODYNAS

Knyga, kurios visi laukė, bet labiausiai tai Valparaiso Universiteto ir kitų universitetų ir kolegijų buvusieji lietuviai studentai. Ji yra pirmoji knyga, kurioje plačiai aprašomos mokyklos, lankytos senosios Amerikos lietuvių inteligentijos, aprašomi ir veikusieji tose mokyklose lietuvių kalbos kursai; aprašoma ir pati inteligentija. Be to, daug pasakyta apie tųmetinės lietuvių spaudos kalbą, apie privačines ir papines mokyklas, kuriose buvo dėstoma lietuvių kalba. Antroje knygos dalyje eina Angliškųjų skolinų žodynas, kuriame daug duodama gyvosios kalbos pavyzdžių, labai aiškiai parodančių šnekamąją Amerikos lietuvių kalbą. Knyga didelio formato, 366 psl., kietais viršeliais, gerame popieriuje, kaina tik \$5. Rašykite: dr. Alg. Margeris, 3325 S. Halsted Street, Chicago 8, Ill.

Lietuviai Advokatai

ST. BREDIS, Jr.
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
APplegate 7-7083

CLEMENT A. VOKET
(Vokietaitis)
41-40 74th STREET
Jackson Heights 73, N. Y.
NEwton 9-6620

A. J. WESLAN
16 Court Street
Brooklyn, N. Y.
TRiangle 5-6116

Jei Kudirka paskaitytų...

... NEPASIUŠTŲ NĖ SKATIKO

Kudirka netiko liaudininkų politinei kovai.- Stiprybės ir pavyzdžių buvo jieškoma Rusijoje. - Kieno didesnis pilvas?- Kaip patys liaudininkai nušvietė Lietuvos parlamentarinę sistemą - savęs ir kitų apgaudinėjimas.

Pereitan VIENYBĖS numeryje aptarėm šių metų liaudininkų VARPO pastangas išvesti savo kilmę iš Kudirkos VARPO. Toks noras jau buvo konstatuotas 1925 metų išleis-tam Vinco Kudirkos jubiliejinio numerio redakcijos žodyje. Tačiau toliau Albinas Rimka savo straipsnyje 60 psl. štai ką rašo:

"Šiandien galima išgirsti visokių nuomonių, kaip Kudirka žiūrėjo į socializmą apskritai, o į darbininkų klausimą ypač, ir daugelis linkę manyti, kad Kudirka šiuo atžvilgiu nieko bendro neturėjo nei su socialistais, nei su dabartiniais valstiečiais liaudininkais, kurie skaitosi Kudirkos įpėdiniais, bet kurių pažidros į darbininkų klausimą artimos arba net yra panašios į socialistų. Sakoma net, kad jeigu šiandien Kudirka atsikeltų, tai prie šių dienų varpininkų neprisidėtų."

Kad liaudininkai neperėmė V. Kudirkos vėliavos, kaip kad šių metų Varpe skelbia B. G. N., matosi iš 1924 m. VARPE paskelbto J. Kačergiaus str. Ten (118 psl.) rašoma:

"Vinco Kudirkos biografijai parašyti ir jo raštams sutvarkyti amerikiečiai bendrai kreipėsi į Lietuvos inteligentiją ir atskirai į artimus Vinco Kudirkos draugus su prašymu tai padaryti už tam tikrą atlyginimą. Bet pasirodė, kad visoje Lietuvoje neatsirado nei vieno inteligento nei V. Kudirkos artimo draugo, kuris būtų tai apsiėmęs. Atsisakius Lietuvos inteligentams ir Kudirkos draugams nuo minėto darbo, šis didelės svarbos darbas buvo pavestas Juozui Paršaičiui (Gabriui), tuo laiku gyvenusiam Paryžiuje."

Iš šių žodžių aišku, kad tarp Kudirkos ir vėliau 1905 m. Rusijos revoliucijos įtakoje

vytautas meškauskas

atsiradusių "valstiečių" ir "liaudininkų" nėra jokio ryšio. Galimas daiktas, kad anų laikų "valstiečiams" ir "liaudininkams" Kudirkos raštai buvo per aukšto lygio. Jie savo pavadinimus ir taktiką skolinosi iš rusų panašių sąjūdžių, tuo tarpu Kudirka buvo jau daugiau vakarietiškos lenkų kultūros įtakoje. Skirtumas tarp Kudirkos ir vėlesnių liaudininkų kelių tiesėjų gal geriausiai matosi iš vieno 1905 m. Vilniaus seimo epizodo. Tuo tarpu kai Kudirka aštriai kritikavo kai kuriuos kunigus, pabrėždamas tačiau kad toji kritika netaikoma visam dvasininkų luomui, 1924 m. Varpo bendradarbis Kačergius iš Vilniaus seimo tribunos visus kunigus jau pavadino "pilvūzais", į ką susilaukė krik. dem. veikėjo kun. P. Būčio pasiūlymo pilvus pasimatuoti. Liaudininkas tačiau to pasiūlymo nepriėmė, nes ir be matavimo buvo visiems aišku, kad jo pilvas buvo didesnis. (Žiūr. Vysk. P. Būčio "Šį tą prisimenant iš Didžiojo Vilniaus Seimo." Tėvynės Sargas 1948 m. 4 Nr.)

Siekti Kudirkos lygio politinėje kovoje už valdžią liaudininkai nenorėjo ir vėliau. Tai gal geriausiai įrodo 1926 metais partijos vadovybės pasiūstas laiškas liberalinio nusiteikimo Amerikos lietuviams. Tą laišką aš jau trumpai paminėjau VIENYBĖS skiltyje. Po to kaž koks liaudininkas, V. Butrimo slapyvardė, atkirto NAUJIENOSE, kad demagogija yra normalus politinės kovos reiškinys. Ypač tai esą aišku gyvenant Amerikoje. Atseit, ir šiandien liaudininkai pasirašytų po tuo laišku. Išsiaiškini-mui esu priverstas paskelbti visą to laiško tekstą:

31. I. 1926 Kaunas

Didžiai Gerbiamas Tamsta, Kuomet šis mūsų laiškučiai - prašymas pasieks Gerb. Tamstą Seimo rinkimai greičiausiai bus jau paskelbti.

Nereikia Tamstai aiškinti apie šios dienos padėtį Lietuvos voje. Iš Lietuvos ir Amerikos Lietuvių spaudos Tamsta žinai, kas šiandieną yra mūsų respublikoje, kas ją šiandien valdo ir kurie to valdymo vaisiai. Krikščionių demokratų blokui valdant kraštas priverstas prie didžiausio ekonominio ir finansinio krizio. Užsienio politikoje nelaimingos derybos su Lenkija ir visiškas nusto-jimas draugų. Užsienio finansiniai sluoksniai nepasitiki dabartine padėtimi ir atsisako suteikti mums reikalingą paskolą.

Vis tai kademy bloko despotiško valdymo vaisiai, tai vaisiai gasdinimo, diktatūra ir t. t.

Bet valstiečiai liaudininkai nenusigąsta ir rankų nenuleidžia.

Valstiečiai liaudininkai sunkiausiu laiku išnešė ant savo pečių Lietuvos Respublikos gyvybę ir apsaugoję jos Nepriklausomybę nuo bolševikų, bermontininkų, lenkų ir kitų priešų (? V. M.) daro pastangų apginti ir nuo krikščionių demokratų sauvalės ir despotizmo.

Kova sunki ir nelygi. Mums, valstiečiams liaudininkams viskas uždrausta: nėra mūsų spaudai ir žodžio laisvės, nėra susirinkimų bei mitingų laisvės. Jei ką ir parašoma tai pabaudos ir net kalėjimas be teismo, karo komendanto nutarimu. Tam tyčia laikomas ir karo stovis.

Tuo tarpu kademy blokui viskas galima. Jis ramiai mitinguoja. Jų spauda apsaugota nuo visko.

Solistas Stasys Baranauskas-Baras, kuris neseniai Chicagoje prieš 72.000 klausytojų minią laimėjo aukščiausią dainavimo premiją, dainuos Vienybės koncerte - ateinančių metų vasario 1 dieną, Webster Hall, New Yorke.

Mums lieka uždaryti susirinkimai miesteliuose ir kaimuose, į kuriuos gali atsilankyti tik labai mažas skaičius, nes nėra didelių salių, šis vienintelis kelias labai sunkus ir brangus. Reikia literatūros ir žmonių.

Zinodami Tamstą, kaip demokratą, gerą tėvynainį ir mūsų bendrų idėjų siekėją, kreipiamės į Tamstą ir draugiškai prašome paremti mus kovoje su šios dienos mūsų Tėvynės niekintojais, kovoje su krikščionių demokratų bloku. Kreipiamės žinodami ir tai, kad

Gerb. Tamsta dėl Lietuvos Nepriklausomybės savo laiku esi daug pasidarbavęs, kaip vienas iš skaitlingos demokratinės Amerikos Lietuvių visuomenės, kuri taip energingai ir su pasišventimu rėmė senos tėvynės reikalus.

Dar krikščionims demokratams laimėjus, negalėtumėm pasakyti kas bus su Lietuva: greičiausiai valdytų lenkai arba bolševikai.

Ne išmaldos prašome, tik draugiškos paramos. Prašyti esame priversti, nes neturime

(Nukelta į 10 psl.)

Visame New Yorke nerisite gražesnių ir patogesnių salių kaip

GRAND PARADISE

Ką nerengtumėte: koncertą, vestuves, prakalbas ar šokių salėse gali tilpti nuo 25 iki 2000 dalyvių. --

Is MOLIN, Reikalų Vedėjas

320 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-1123

BARAS IR RESTORANAS

JULIUS DAUGMAUDIS, Savininkas
Stiklinis baras. Viena gražiausių užėgų Brooklyne.
273 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-9533

TRAUN'S BAR RESTORANAS IR BARAS

AUGUST TRAUN, Savininkas
N. E. Cor. 7th ir Dauphin Street, PHILADELPHIA, PA.
Telefonas POplar 9-9352

MARY PAIAUIS RESTAURANT, BAR & GRILL

Kviečia visus atsilankyti, linksmam laiką praleisti ir su draugais suėiti,

Phone: EV 2-9141

337 ST. NICHOLAS AVE. BROOKLYN, N. Y.
(Ridgewood)

Ryšium su Dariaus ir Girėno paminklo Brooklyne atidarymu, mūsų skaitytojas Augustas Ragelis mums atnešė šią seno amerikoniško laikraščio iškarpą. Tai nukritusios Lituanicos kūno dalis su aukotojų vardais. Iš New Yorke lietuvių, aukojusių Dariaus ir Girėno skridimui į Lietuvą, matomi šie vardai: Kun. J. Balkūnas, P. Samulėnas, kun. N. Pakalnis, P. Zadelkis, J. Garša, dr. J. Valukas, Vienybės sp. b-vė, A. Ragelis, J. Klasčius, A. Sinušienė ir kt.

KAS BUS NEW YORKO VALSTYBĖS GUBERNATORIUS

Lapkričio 4 d. Amerikos piliečiai renka eilę gubernatorių, senatorių ir visus kongresmanus. New Yorke, kaip ir visoje Amerikoje, renkami visi kongresmanai, taip pat naujas gubernatorius ir senatorius. Gubernatoriaus vietai laimėti susirėmė du vieni iš turtingiausių Amerikos vyrų, tai Rockefeller ir Harriman.

Abu kandidatai veda kietą kampaniją. Rockefeller daugiau kalba apie New Yorko valstybės reikalus — kaip pagerinti valstybės ūkį, kaip patraukti daugiau biznio, kaip sustabdyti pramonės bėgimą iš šios valstybės ir kaip suteikti daugiau darbo galimybių darbininkams. Harriman kalba bendrais politikos reikalais. Atrodo, lyg jis kandidatuojęs ne į New Yorko gubernatorių, bet į prezidentus.

Sustosime prie Nelson A. Rockefellerio. Jis gimęs 1908 metais, zinomoje Rockefellerių šeimoje. Rockefellerių šeima pasižymi didele filantropija, jų turtais pasinaudoję veik viso pasaulio valstybės. Ypač didelis filantropas yra kandidato gubernatorių tėvas John D.

V. BARČIAUSKAS

Rockefeller, Jr. Tačiau ir pats kandidatas rūpinasi žmonijos gerovės pažanga.

Pazymėtina, kad Nelson A. Rockefeller, vadovaudamas visame pasaulyje zinomam Rockefellerio Centru, savo darbininkams ir tarnautojams įvedė pensijas.

Nors Rockefellerių šeima ir turtinga, bet yra žinoma, kad dabartinis kandidatas gubernatorių, būdamas studentu, yra dirbęs ir universiteto valgykloje. Bendrai jis yra darbūtas, judrus vyras.

Baigęs mokslus, Nelson A. Rockefeller pradėjo karjerą bankuose — New Yorke, Paryžiuje ir Londone. Tačiau pačios didžiosios depresijos metais jam atiteko sunkiausias uždavinys — valdyti ir išnuomoti šeimos vardu žinomo centro patalpas, ir jam sekėsi. Tą sunkų darbą jis atliko eidamas tik dvidešimt antruosius savo amžiaus metus.

Dar jaunystėje jis labai domėjosi Pietų Amerikos valstybėmis. Aplankęs Pietų Ameriką, jis ištikino ir kitus tikinē-

jo, kad reikalinga pakelti gerbūvis Pietų Amerikos tautose. Jo domėjimasis Pietų Amerika davė didelių vaisių. Kai prasidėjo antrasis pasaulinis karas ir kai Prancūzija jau buvo okupuota, Nelson A. Rockefeller, 1940 m. paruošė memorandumą, kuris palietė politinius, ekonominius ir kultūrinius santykius tarp JAV ir Pietų Amerikos valstybių. Memorandume jis kritikavo tuometinę JAV politiką Pietų Amerikos atžvilgiu. Jo memorandumas pasiekė Baltuosius Rūmus, ir prezidentas Rooseveltas pasikvietė Nelson A. Rockefeller. Jam, kaip kietam republikonui, respublikoniškos šeimos nariui, nebuvo taip lengva eiti pas demokratą prezidentą. Tačiau, jo nustebimui, Rooseveltas pripažino, kad memorandumas išreikšta valdžios kritika yra teisinga. Netrukus buvo įsteigta nauja įstaiga — Office of Inter-American Affairs, kurios vedėju buvo paskirtas tas pats kietasis respublikonas Nelson A. Rockefeller.

Jo vadovavimas tai įstaigai atnešė vaisių — pagerėjo Pietų ir Šiaurės Amerikos politiniai, ekonominiai, kultūriniai santy-

SKAITYTOJŲ Nuomonės

Įamžinti Lietuvos kančią

ir kovas dėl laisvės

Anąmet Chicagoje surengtoje penkių mūsų dailininkų meno parodoje, konsulas dr. P. Dauzvardis džiaugdamasis gausia paroda ir dailininkų lai-

mėjimais, prisiminė, kad mes čia matome (1953 m. surengtoje parodoje) anų laikų gražią ir laisvą Lietuvą, bet nematome šių dienų pavergtos Lietuvos... Jis tada skatino mūsų kūrėjus įamžinti ir drobę okupantų pavergtą ir kenčiančią Lietuvą, kad pasaulis galėtų matyti tą tautos tragediją.

Ir tikrai veik nebuvo kūrinių liūdinančių Lietuvos nelaisvę ar lietuvio kančią. Nepagausojo jų ir ligi šiol... taip gausiai rengiamos Amerikoje ir kitur lietuvių meno parodos.

Nesimato tokių kūrinių ir šio krašto meno įstaigose, kuriose bylotų kitataučiams Lietuvos okupacija ir ištremitojo lietuvio kančią.

Kai šiandien kalbama apie įvairius "nuosmukius"... čia ir kyla klausimas: gal šioje lietuviškos kūrybos kertelėje yra tas tikrasis nuosmukis?

Tik prisiminkime, dar taip neseniai įvykusias vengrų tautos kovas prieš savo prispaudėjus, kurias jautrusis dailininkas tuoju suskubo įamžinti savo kūriniuose. Bet mūsų tautos tolygus sukilimas 1941 metais prieš bolševikus mūsų dailininko tepuko dar nepaliestas...

Taip pat pasizvalgyme po Amerikos meno muziejus bei galerijas — kiek čia gausu laisvės kovų liudininkų... Kai Lietuvių Veteranų Sąjunga prabilo per spaudą į mūsų dailininkus, prašydama jų paskirti savo kūrybos dalį atkurimui anų laikų Lietuvos laisvės kovų istorinių paveikslų, išskyla kitas prašymas, būtent, kad mūsų dailininkai paskirtų dalį kūrybos pavergtos Lietuvos kančiai ir išsilaisvinimo pastangoms įamžinti.

Didelį darbą jis padarė, įsteigus Sveikatos, Švietimo ir Gerovės departamentą. Jis vadovavo įstaigai, kuri turėjo 35,000 tarnautojų. Jo pareiga buvo palaikyti santykius su kongresu ir jo pastangomis praplėstas socialinis draudimas, kuris apėmė dar 10 milijonų Amerikos dirbančių žmonių. B čia N. A. Rockefeller atėjo į Baltuosius Rūmus — Eisenhower paskyrė jį savo padėjėju užsienių reikalams. Tai buvo 1954 metais.

Zodžiu sakant N. A. Rockefeller ejo atsakingas pareigas valdžioje trijų prezidentų kadencijų metu.

Jis yra daug padaręs ir New Yorkui. Pazymėtina, kad tik N. A. Rockefellerio dėka, Jungtinės Tautos yra New Yorke. N. A. Rockefeller, pasitaręs su tėvu, padovanojo Jungtinėms Tautomis 8 milijonų dolerių vertės žemės sklypą...

Du žinomi asmenys nori tapti New Yorko valstybės gubernatorium. Apie Rockefeller kalbama daugiau, nes jis daugiau kalba apie New Yorko valstybės reikalus. Jį indorsavo ir New York Times, kuris tokiais atvejais yra gana atsargūs.

Lietuviai, kaip parodo statistika iš Chicago, daugiausiai

meįjmais, prisiminė, kad mes čia matome (1953 m. surengtoje parodoje) anų laikų gražią ir laisvą Lietuvą, bet nematome šių dienų pavergtos Lietuvos... Jis tada skatino mūsų kūrėjus įamžinti ir drobę okupantų pavergtą ir kenčiančią Lietuvą, kad pasaulis galėtų matyti tą tautos tragediją.

Ir tikrai veik nebuvo kūrinių liūdinančių Lietuvos nelaisvę ar lietuvio kančią. Nepagausojo jų ir ligi šiol... taip gausiai rengiamos Amerikoje ir kitur lietuvių meno parodos.

Nesimato tokių kūrinių ir šio krašto meno įstaigose, kuriose bylotų kitataučiams Lietuvos okupacija ir ištremitojo lietuvio kančią.

Kai šiandien kalbama apie įvairius "nuosmukius"... čia ir kyla klausimas: gal šioje lietuviškos kūrybos kertelėje yra tas tikrasis nuosmukis?

Tik prisiminkime, dar taip neseniai įvykusias vengrų tautos kovas prieš savo prispaudėjus, kurias jautrusis dailininkas tuoju suskubo įamžinti savo kūriniuose. Bet mūsų tautos tolygus sukilimas 1941 metais prieš bolševikus mūsų dailininko tepuko dar nepaliestas...

Taip pat pasizvalgyme po Amerikos meno muziejus bei galerijas — kiek čia gausu laisvės kovų liudininkų... Kai Lietuvių Veteranų Sąjunga prabilo per spaudą į mūsų dailininkus, prašydama jų paskirti savo kūrybos dalį atkurimui anų laikų Lietuvos laisvės kovų istorinių paveikslų, išskyla kitas prašymas, būtent, kad mūsų dailininkai paskirtų dalį kūrybos pavergtos Lietuvos kančiai ir išsilaisvinimo pastangoms įamžinti.

J. K.

A. ANDRIUSKEVIČIUS
Laikrodininkas - Juvelyras
Didelis pasirinkimas
BRANGENYBIŲ
485 Grand Street
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. F.Vergreen 4-2318

NUTARK JAU DABAR, KAD MŪSŲ DIDŽIAJAI VALSTYBEI REIKALINGAS NAUJAS GUBERNATORIUS

Juo turi būti jaunas ir energingas

NELSON A. ROCKEFELLER

Todėl atlik savo pareigą - dalyvauk rinkimuose ir balsuok už

NELSON A. ROCKEFELLER

Rockefeller pasižada dirbti kartu su įmonių vadovybėmis, darbininkų unijomis ir apdraudos bendrovėmis, kad ištyrus pensijų perkėlimo reikalus.

Jis nori, kad darbininko teisės į pensijas būtų apsaugotos ir tada, kai jis keičia darbą.

NELSON A. ROCKEFELLER

Rockefeller pasižada rūpintis, kad apdrauda ligoje ir grupinė gyvybės apdrauda veiktų ir tada, kai darbininkas išėis į pensiją.

Rockefeller pasižada daryti viską, kad būtų priimti įstatymai, kurie saugotų unijų fondus.

Kitos valstybės sparčiau vystosi negu New Yorko valstybė. Rockefeller būdamas New Yorko valstybės gubernatorium, rūpinsis išvystyti New Yorko valstybės ūkinį gerbūvį, rūpinsis darbais. Tai reiškia, paskatinimą naujos pramonės ir biznio New Yorko valstybėje plėtimą.

Todėl balsuokime už Nelson A. Rockefeller.

Balsuokime už respublikonus.

1952 metais, respublikonams paėmus JAV valdžią į savo rankas, sustabdytas komunistų imperializmas.

Rinkime Nelson A. Rockefeller į New Yorko valstybės gubernatorių, Kenneth B. Keating į JAV senatorius. Balsuokime už visus respublikonų kandidatus.

BALSUOKITE EILĖJE A

Pranas Dulevičius, valstiečių liaudininkų veikėjas, neseniai atvykęs iš Paryžiaus ir apsigyvenęs New Yorke. Jo atvykimu į Ameriką rūpinosi St. Mackevičius ir dr. M. Devenis su žmona.

LIETUVIŲ SIMFONINĖS MUZIKOS KONCERTAS

BOSTON, MASS. — Lietuvos Nepriklausomybės 40 metų sukakčiai paminėti šių metų lapkričio 16 d. 2:30 val. po pietų Boston Symphony Hall ruošiamas lietuvių simfoninės muzikos koncertas, kurį išpildys Bostono Universiteto orkestras. Koncertą diriguos buvęs Vilniaus Operos teatro ir Filharmonijos dirigentas komp. Jeronimas Kacinskas.

Programą sudarys lietuvių ir amerikiečių kompozitorių kūriniai. Be to, dainuos žymiausias mūsų dainininkas Stasys Baranauskas-Baras. Koncerto garbės pirmininku sutiko būti Arkivyskupas Richard J. Cushing ir nariais — senatorius John J. Kennedy, kongresmanas John W. McCormack, gubernatorius Foster Furcolo ir mūsėškiai — Lietuvos Garbės Konsulas adv. A.

LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS Baras ir Restoranas

Lietuviškos ganybos
pietūs, vakarieniš ir užkandžiai

GERIAUSI GERIMAI PIGIAUSIOMIS KAINOMIS
SPAUDOS KIOSKAS

Salės šokiais vestuvėms ir kitokioms pramogoms prieinamomis kainomis. Lietuviškų organizacijų susirinkimams patalpos nemokamai. Visais reikalais kreipiamasi į klubo reikalų vedėją K. Vaitaitį.

280 UNION AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9672

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Tel. EVergreen 2-6440

VYTAUTAS BELECKAS
SALĖS IR RESTORANO
SAVININKAS

Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinamomis kainomis.

O. Shallna, prel. Pranciškus Juras, prel. P. Strakauskas, prel. Konstantinas Vasys, prel. Pranciškus Virmauskis ir kiti.

Bostono lietuvių BALFO Komitetas imdamasis tokio didelio darbo yra giliai įsitikinęs, kad visi lietuviai, gyvenę Naujoje Anglijoje, supras koncerto rengėjų pastangas ir visomis išgalėmis jų darbą parems savo gausiu dalyvavimu, sveikinimais ir skelbimais koncerto programos knygelei.

ANTANAS MATJOŠKA
Pirmininkas

VALLY'S Restaurant

Savininkai
JUZAS VALKAUSKAS
ir
JONAS SRUGIS
Vieta, kurią lanko visi —
senieji, čia gimusių ir
naupien lietuvių.
865 BANK STREET
WATERBURY, CONN.
Tel. Plaza 3-9838

JOHN BALTADUONIS
Frankford Avenue

CAFE

1700 Frankford Avenue
PHILADELPHIA, PA.

KARLONAS

FUNERAL HOME
Lietuviams tarnauja daugiau kaip 20 metų.
280 CHESTNUT STREET
New Britain, Connecticut
Telefonas: 9-1181

J. Markiewicz

AND SONS, INC.
Laidotuvių Direktorai
15 TRUMBULL STREET
New Haven, Connecticut
Telefonas: LOcust 2-9229

AR NEPERMOKATE UŽ savo automobilio apdraudą?

Virš 21,000,000 automobilių savininkų
moka daugiau, negu reikalinga.

Jei tik Jūsų vairavimo rekordas
yra geras, Jūs esate kvalifikuotas:

Dideliam apdraudos sutaupymui,
geresnei savo apsaugai ir
greitesniam patarnavimui,
reikalaujant nuostolių
atlyginimo.

KREIPKITĖS:

Albert F. Peters

(PETRAUSKAS)

APDRAUDOS SPECIALISTAS

116-55 QUEENS BLVD., FOREST HILLS 75, N. Y.
Tel. Virginia 3-1477

Namų adresas:

106-53 95th Street, Ozone Park 17, N. Y.

MISIŪNŲ DEGTINĖS KRAUTUVĖ

RAY'S LIQUOR STORE

Juozas ir Izabelė Misjūnai, sav.
Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.
Ivairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.
103-55 LEFFERTS BLVD., RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

NORITE GEROS -- MENIŠKOS FOTOGRAFIJOS

Portreto, šeimos, vaikų, įvairių progų - vestuvių,
krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir pan. nuotraukų.
Jums geromis sąlygomis padarys
VYTAUTAS MAŽELIS
422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Tel. HY 7-4677

DĖMESIO!

DĖMESIO

KAD JŪSŲ GIMINĖS IR ARTIMIEJI GAUTŲ
SIUNTINIUS - DOVANAS KALĖDOMS JUOS
REIKALINGA LAIKU IŠSIŪSTI.

SIUNTINIAI SIUNČIAMI Į LIETUVĄ IR KITAS SSSR DALIS

Pristatymas garantuotas 100%. Muitai apmokami čia. Žemas įkainavimas. Siuntiniai paskyrimo vietą pasiekia per 4-6 savaites. Oro paštu siuntiniai nuveina per 8-12 dienų. Galite siuntinius patys atnešti ar juos atsiųsti paštu. Paštu atsiuntę siuntinius sąskaitą gausite tuoj, ji išrašoma laike 48 valandų.

Jūsų patogumui mūsų įstaigose galite gauti vilnonių angliškių ir vietinių audeklų drabužiams, o taip pat įvairiausių medžiagų moteriškoms suknelėms, odų ir priedų batams, skarų, šalikų ir visokių kitokių daiktų, pačiomis žemiausiomis kainomis.

MERCURY PARCEL AND TRADING CO.

80 EAST 7TH STREET, NEW YORK 3, N. Y. TEL. OR 4-3930
SKYRIUS: 75 EAST 7th STREET, NEW YORK 3, N. Y.

Atidaryta 8-9 kasdien ir sekm. 9-4. Firmai vadovauja ukrainietis N. HORYSLAWSKY.

GERIAUSIAS

INSURANCE ir REAL ESTATE
PATARNAVIMAS PAS

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Ave.,

Richmond Hill, N. Y.

Telefonas: VIRGINIA 6-1800

Lietuvių vadovaujama
Schuyler Savings & Loan Association
 OF KEARNY, N. J.
 įsteigta 1924 m.
 24 Davis Avenue Kearny, N. J.
 Telefonas WY 1-7260
 Atidara kasdien, išskyrus šeštadienius, šventadienius,
 nuo 10 v. r. iki 3 v. p. p. Penktadienį vakarais nuo 6
 iki 8:30 v. v.
KAPITALAS \$1,700,000 MOKAMA 3%
 Apdrausta iki 10,000 dol.

FIRE - AUTO - LIABILITY - BURGLARY - GLASS PLATE
ROBERT F. NARK
 APDRAUDOS SPECIALISTAS
 26 Court Street, Brooklyn 1, N. Y. 700 Caroline Ave.
 N. Valley Stream, N. Y. Valley Stream 5-0783
 Main 4-6400
 LIFE - HEALTH - ACC. HOUSEHOLD - COMPENSATION

Perkant - parduodant namus, ar išnuomojant butus,
 įvairiausiai apdraudos reikalais, federalinių ir
 valstybinių taksų (INCOME TAX) užpildyti, pirki-
 muo piniginių perlaidų (MONEY ORDERS),
 kreiptis
HAVEN REALTY
Joseph Andrusis Insurance
 87-09 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.
 TEL. VI 7-4477
 Kasdien - 9 val. ryto iki 9 val. vak.
 Sekmadieniais - 1 val. p. p. iki 5 val. vak.

VIENYBĖS SKAITYTOJAI PERKANTIEJI
 MEDŽIAGAS SIUNTINIAMS (LIETUVA,
 GAUNA 10% NUOLAIDĄ.
 Tik asmeniškai atsilankę, galėsite įsitikinti, koks
 didelis vyrų ir moteriškų medžiagų pasirinkimas
 Mūsų krautuveje gausite viską, kas tik reikalinga jūsų
 artimiesiems Tėvyneje pradžiuginti.
 Vilnonės, šilkinės ir kitokios medžiagos
 žemesnėmis kainomis, negu kitur.
DORION MFG'S OUTLET STORES, INC.
 148-09 Jamaica Avenue Jamaica 35, N.Y.
 (išilpti Sutphin Blvd. Stotyje) Tel. AXtel 7-6082

SALE 50% OFF SALE
**ANNUAL FLOOR SAMPLE AND
 GENERAL WAREHOUSE CLEARANCE**
 Modern Bedroom Suites\$90.00
 Modern 3-pc. Living Room129.00
 Convertible Studio Couches 49.00
 Hollywood Beds - Ensemble 39.00
 Hiriser Folding Cots 19.00
 Cotton Mattresses - all sizes 9.95
 Famous Make Hotel Type
 Innerspring Mattress 14.95
 Orthopedic Hair Innerspring Mattress
 and matching box spring
 2-piece set 49.00
 Steel Bed Frame Casters 6.95
 Dinettes 39.00
**CONVENIENT TIME PAYMENTS
 FOR REAL SERVICE
 AND SATISFACTION**
 See Us First
CYPRESS BEDDING AND MATTRESS CO.
 3 Floors of Fine Bedding and Furniture
 3427 Fulton Street Brooklyn, N. Y.
 (near Lincoln Avenue)
APlegate 7-8802

**IŠ AKADEMINIO
 PASAULIO**

Inž. A. Bobelis, inžinerijos magistrantas City College, paskirtas New Yorko skautų tūntininku vietoj iš šių pareigų pasitraukusio R. Kezio.

A. Gustaitis, Bostono Universiteto R. O. T. C. kadetas, yra pakeltas į kapitono laipsnį. Jis priklauso Scabbard and Blade Military Society.

K. Paprockaitė dalyvavo Kanados studentų suvažiavime, Montrealy.

J. Liubinskas, stud. skautų Korp. Vytis pirm. Brolljos Vyriausio Skautininko įsakymu pakeltas į paskautininkio laipsnį.

V. Gintautaitė, sausio mėn. baigianti biologijos studijas City College New Yorke, išrinkta Operetės choro sekretore.

Būrys akademikų iš rytinio pakraščio šį šeštadienį, spalio 25 d. dalyvaus inž. J. Ulėno ir N. Šadalinaitės jungtuvėse, kurios įvyks Stamford, Conn.

Aldona Kanaukaitė, dr. V. ir O. Kanaukų dukte pradėjo dirbti vienoj aukštesniojo mokykloj Long Island, N. Y., kaip muzikos mokytoja. Savo profesija ji labai patenkinta.

**Literatūros
 konkursas**

Tremtinių studentų tarpe nėra nei vieno, kuriam 150 dolerių būtų pro šalį. Taip pat nėra nei vieno, kuriam dvidekimo amžiaus bei modernaus miesto tempas nesukeltų idėjų ir neprivestų prie kai kurių išvadų. Naujo gyvenimo turinys su satelitais ir raketomis reikalauja naujų formų, naujo stiliaus. Tos formos aiškiai stebimos mados, pastatuose, muzikoje ir mene. Tai kodėl gi ne literatūroje? Ypač Lietuvos literatūroje.

**AKADEMINĖS
 MINTYS**

REDAKcinė KOLĖGIJA: D. Alytaitė, R. Arūnaitė, G. Pūrelytė, J. Bažanskas, S. Sirusas, Y. Virbickas.
 MEDŽIAGA SIŪSTI: S. Sirusas, 86-17 76th St., Woodhaven 21, N. Y. Telefonas: MI 2-1524.

GRĮŽKIME PRIE BENDRO DARBO

Naujiems mokslo metams prasidėjus, artėja Liet. Stud. S-gos N. Y. sk. rinkimai. Į studentų eiles naujai įstojusiam jaunimui teks aktyviai prisidėti prie "gestancio" New Yorko sk. atgaivinimo. Sunkia žirdimi tenka studentams prisipažinti, kad jų skyriaus veikla pamažu pradėjo mirti. Trūksta entuziazmo dirbti šios bendrinės organizacijos rėmuose.

Liet. Stud. S-ga jungia įvairioms studentų organizacijoms priklausančią jaunimą bei neorganizuotą akademinę visuomenę į vieną židinį. Be šios organizacijos įtakos studentai išsiskirsto į įvairias grupes, nesuranda progų susieiti, padiskutuoti visiems rūpimais klausimais, ir tokiu būdu, vietoj sveikos konkurencijos, kyla neapykanta ir tarporganizacinis nesutarimas.

Paskutinių metų bėgyje buvo galima pastebėti stiprėjančią atskirų studentų organizacijų bei korporacijų veiklą. Visos grupės pradėjo dažniau rengti savo uždarus vakarėlius, pasikaitas, aktyviau dalyvauti savo susirinkimuose, aktyviau prisidėti prie Lituanus leidimo. Tai labai džiugus reiškinys. Tačiau ar tik ne šis paskirų organizacijų sustiprėjimas pakirto Stud. S-gos sk. veiklą? Ar mūsų studentai, užsiėmę vien savo ideologinių - politinių grupių reikalais, nepamiršo, kad yra labai svarbu išlaikyti bendrinę, visus studentus jungiančią organizaciją? Daugelis reprezentacinių žygių Lietuviškoj ir kitataučių visuomenėj yra atliekama per Liet. Stud. S-ga, tad yra labai svarbu, kad ji būtų stipri reprezentacinė.

Atskirų akademinių organizacijų veikla turi būti vystoma

Akademinio Skautų Sąjūdžio skelbiamas prozos bei poezijos konkursas yra puiki proga nuokirčiai išreikšti asmeninius pergyvenimus, svetimo krašto lavinimosi įtaką, ir taip pat padaryti turtingą įnašą Lietuvos grožinėj literatūroj. Begalės minčių iki šiol nepanaudotų tegu pasižymi naujomis formomis ir idėjomis, kurios nevaržomos jokių organizacinių rėmų įrodytų Lietuvos studento minties gilumą ir kūrybinį pajėgumą.

Veikalus siūsti iki 1959 m. balandžio 30 d. R. Šilbajoriui, 108 E. College St., Apt. 3 Oberlin, Ohio.

R. ARUNAITE

ir toliau, nes jose studentai formuoja savo pasaulėžiūras bei turi progos pabendrauti intymių draugų būreliuose. Tačiau kiekviena ideologine grupe bei joms nepriklausą studentai turėtų jausti pareigą prisidėti ir prie bendro studentų s-gos darbo.

Pasistenkime gausiai dalyvauti artėjančiuose skyriaus rinkimuose, kad iš virš 100 New Yorke esančių studentų galėtume išrinkti pajėgiausią vadovybę, ir sutelktomis jėgomis atgaivinti New Yorko Studentų S-gos skyrių.

D. ALYTAITE

Akademikai

skautai

Spalio 11 d. p. Kerų bute (vyko New Yorko Akademikų Skautų sueiga ir oficialus Akademinio Skautų Sąjūdžio N. Y. skyriaus įsteigimas. Šiuo aktu visi Korp. Vytis ir akademikų skaučių d-vės nariai sudaro ASS skyrių. Šia proga kalbėjo fil. dr. H. Lukaševičius apie ASS ir bendrai studentų organizacijų veiklą čia ir Lietuvoje. Sekė diskusijos ir buvo aptarta ateities planai: remti "Akademinės Mintys" skyrių, suruošti akademinį balių ir žiemos iškylą. Taip pat paliesta veikla N. Y. Studentų Sąjungoje.

Precious Amber Nugget With Golden Rope Chain. KAINA \$6.00

**GINTARAS
 GRAŽIAUSIS DOVANA**

Brangi atmintis kiekvienam Lietuvui. Tradicinis papuošalas visą metų.

89-19 31st Avenue
JACKSON HEIGHTS,
 L. I., N. Y.
 Tel. HA 9-5855

Lengva pasiekti: auto iki 31st Ave. Northern Blvd. IND suš. iki Roosevelt Ave. Stoties. IRT sub. iki 74th St. Port Bus iki 31st Avenue.

Istorinė apysaka

P. Tarasenka

Jei Kudirka...

NELABIEJI ATSLENKA Į LIETUVĄ...

Šalčiams sukausčius pabiurusius laukus, patvinusias upes ir pelkes

— Oi, miršta, miršta, kraujas! — rėkdama išbėgo iš numo Skaistutė.

— Kas, kur! — šoko abi auklės.

— Alpas!..

Kilo triukšmas. Atbėgo motina ir, pripuolusi prie sūnaus, sušuko:

— Budrj, Budrj šaukite!

Netrukūs atėjo Budrys. Nuvilkė jis Alpo drabužius, apžiūrėjo žaizdą, pririnko kampuose dulkėtų voratinklių ir, uždėjęs juos ant žaizdos, sutvarstė.

— Nusiramink, valdove! — tarė Budrys Giniotienei. — Kaulas neperkirstas, greitai užgis!

Nusiramino ir Giniotienė, kai pamatė, kad Alpas visai atsigavęs. Vaikai dabar buvo tylūs, nei erzinosi, nei išdykavo. Auklės irgi akių nuo jų nenuleido.

Nuobodu sėdėti saulėtą pavasario dieną tamsiame nume, kur tiek šviesos, kiek jos pro atdaras duris įeina, nuobodu ir pilies kieme, kur žinomas kiekvienas akmenukas ar žolelė. Ėmė Alpas prašyti auklę, kad leistų eiti už pilies, ant aukšto kalno, parodyti Skaistutei Veiviržę, girias, kurios iš visų pusių supa pilį ir baigiasi kažkur toli toli, kur dangus su žeme susieina, o už jų slepiasi lengvi, tolimi debesėliai. Nuėjo su vaikais ir auklės ant kalno, kurio šlaitai buvo apaugę medžiais, ilgai visi gėrėjosi gražiais vaizdais. Skaistutė pradėjo skinti gėles vainikui, Alpas, nors ir su viena ranka, jai padėjo.

Malonu ir jauku buvo ant žalio, aukšto kalno. Džiugino čia visus įvairiaspalvės gėlės, šilta saulutė, sparnuoti dainininkai. Į tą įvairiabalvių sparnuočių chorą įsimaišė ir gegutė, pasigirdo graudus jos kukū.

— Gegutė kukuojal! — tarė Alpas.

— Tai ne gegutė, o gegutė pavirtusi bajoraitė savo brolių rauda! — rimtai pridūrė Skaistutė.

— Gegutė tai paukštis, o ne bajoraitė! — ginčijo Alpas.

— Tikrai bajoraitė! Mamytė Uslaja pasakojo... Jei nori, paprašysime, kad dar kartą papasakotų, kaip bajoraitė pavirto gegute! — pasiūlė Skaistutė ir, atėjusi prie auklės, paprašė: — Mamyte Uslaja, papasakok, kaip bajoraitė pavirto gegute, Alpas nežino!

— Gerai! — sutiko auklėtoja. — Klausyk. Senias tas buvo. Gyveno mūsų krašte bajoras. Jis turėjo tris sūnus ir vieną dukterį. Išaugo visi trys broliai kaip ažuolai: vienas už kitą stipresnis, vienas už kitą drąsesnis, vienas už kitą gražesnis. Stipriausią nenuoramą žirgą jie suvaldydavo, pikčiausią žvėrį girioje sutramdydavo, priešus dešimtimis kapodavo. O dukrelė išaugo graži ir linksma. Tuo metu mirė abu: ir bajoras, ir jo žmona. Liko šeimininkauti sesutė. Labai ji mylėjo savo brolius, gamindavo jiems skaniausius valgius, ausdavo ploniausias drobes, linksmindavo skambiomis dainomis. Ir broliai savo sesutę labai mylėjo. Kur tik benuvykdavo, iš visur jai gražių dovanų atveždavo: tai šilko skarą, tai gintarų karolius, tai aukso auskarus, tai kokių kitų brangių daiktų. Laimingi sau gyveno broliai ir sesutė.

Kartą pavasarį užpuolė mūsų kraštą piktieji priešai. Griovė jie pilis, degino kaimus, žudė žmones, vaikus nuo motinų atiminėjo, viską, kas gyva, naikino. Suliepsnojo pavojaus laužai, ant kalnų sugaude trimitai, šaukdami vyrus į kovą. Išgirdę juos, broliai pabalnojo savo ristus žirgus, paėmė ginklus ir drauge su kitais vyrais išjojo į karą.

Puolė mūsų pulkai piktąjį priešą. Visą dieną tęsėsi arši kova. Artėjo vakaras, bet vis dar nebuvo aišku, kuri pusė laimės. Kaip mūrai stovėjo vienas prieš kitą mūsų ir priešo pulkai. Daug mūsų jaunų vyrų tą dieną žuvo kovoje. Žuvo ir vyresnysis brolis, o jo žirgas, ištrūkęs iš kautynių, sugrįžo į namus ir prie vartų gailiai, gailiai sužvengė. Suprato sesutė, kokia nelaimė įvyko. Žirgą įsileido, apkabino jo kaklą ir graudžiai graudžiai apverkė žuvusį broį.

Kovėsi vyrai antrą dieną. Ir vėl nei priešas, nei mūsų pulkai nelaimėjo. Žuvo tą dieną drauge su kitais antrasis brolis. Liūdnas stovėjo prie jo lavono bėras žirgelis, žvengė, žvengė, norėjo prikelti savo šeimininką. Sulaukęs vakaro, dar kartą sužvengė jis

ir nubėgo į namus. Ir vėl graudžiai graudžiai verke mylimo brolio sesutė.

Išaušo trečia diena. Vėl užvirė baisi kova. Iki mirties, nesitraukdami iš vietos, grūmėsi ir priešai, ir mūsiškiai. Į pavakarę neišlaikė priešas, sumišo, pasileido bėgti. Sutrimitavo pergalės trimitai. Bet brangiai kainavo pergalė. Daug daug narsių jaunų vyrų tą dieną kovos lauke paguldė savo galvas. Žuvo ir jaunesnysis brolis.

Su pergalės trimitais, su skambančiomis dainomis sugrįžo į namus vyrai, tik negrįžo jauniausias brolis. Atbėgęs jo žirgas prie namų vartų gailiai gailiai sužvengė. Jį išvydusi, sesutė per ašaras negalėjo žingsnio žengti, dienas naktis raudėjo. Veltui ramino bajoraitę žmonės, veltui ją visaip guodė, bet nuraminti niekas neįstengė. Kad netrukdytų žmonės mylimų brolių liūdėti, bajoraitė, paėmusi brolių žirgus, išėjo su jais į mišką ir pavirto ten raiba gegute. Kas pavasarį tuo laiku, kai žuvo josios broliai, ji graudžiai juos apverkia.

Geros širdies buvo bajoraitė, nors pati nelaiminga, bet kitiems laimės nepavydėjo. Tokia ji ir liko pavirtusi gegute. Jaunoms merginoms apie savo laimę paklausus, ji visuomet atsako. O kaip atsako, taip ir įvyksta. Paklausk, Skaistute, gegutės apie savo laimę.

Plonu švelniu balseliu Skaistutė uždainavo:

*Tu sesute brangioji,
Gegužaitė raiboji,
Brolių žirgus ganydama,
Šilko siūlus varstydam,
Sakyk, gegutėle,
Iš kur vyrų gaušiu?*

Kurį laiką gegutė tylėjo, bet paskui staiga virš galvų iš aukšto medžio pasigirdo atsakymas: „Kukū!”

— O tai tau! — net rankomis suplojo Uslaja. — Ne iš kur kitur, o iš čia gegutė tau, Skaistute, vyrą išpranašavo. Ne kam kitam, o tau, Alpai, teks vesti Skaistutę!

— Nenoriu, mergaitės aš nevesiu! — rimtai atsakė Alpas.

— Neišsižadėk! Gegutė — pranašingas paukštis, ką ji nulėmė, tas ir įvyks! — su įsitikinimu pastebėjo Uslaja.

NELABIEJI ATSLENKA

Vėlyvas 1351-ųjų metų ruduo. Stiprūs šalčiai jau sukaustė pabiurusius laukus, patvinusias upes ir pelkes. Išsisavaitės nesimato saulės. Žemai, visai žemai kabo pilki sunkūs debesys. Atrodo, kad štai jie, neišlaikę sunkumo, tuoj nukris ant žemės ir viską sutriuškins. Lyg laukdama šio baisaus galo, sustingo visa gamta.

Nyku vėlyvą rudenį laukuose ir giriose dienos metu, o dar nykiaiu ilgomis, tamsiomis naktimis. Vien tik žvarbus šiaurys lyg įniršęs žvėris dieną ir naktį šėlsta tuščiuose laukuose. Piktai urgzdamas puola jis savo amžiną priešą — tamsiąją girią, kuri iš visų pusių spaudžia laukus ir vandenį. Iš visų jėgų puola šiaurys žaliąją girios sieną, bet ji nesugriaunama, nepajudinama. Lyg mūras stovi susiglaudę girios milžinai, ir kuo toliau nuo pakraščių, tuo silpnėsi piktojo šiaurio gūšiai. Tuo labiau alpsta, senka jo jėgos. Bet jis vis dar piktai urzgia lyg nuo grobio pavarytas plėšrusis žvėris, užauja aukštose medžių viršūnėse.

Jau ir vidurnaktis. Dar stipresni žvarbaus šiaurio gūšiai, dar nykiaiu tuščiuose laukuose.

Tylu vėlyvą rudens naktį Skomantų pilyje. Visi jos gyventojai gali ramiai miegoti: budrūs slapukai ir sargybiniai stebi, saugo kelius ir pačią pilį. Du jų įsilipę į aukštą pilies vartų kuorą.

— Tai suka sūkurius nelabieji. Per kailį kaip per rėtį perneria! — tarė vienas jų, žemas ir tvirtas plačiapetis, drebėdamas nuo šalčio.

— Nešauk nelabųjų vidurnakty! — baimingai sukuždėjo antrasis, aukštas ir laibas. — Juk jie tik ir laukia naktį, kad kas pašauktų. Tuojau atsiras ir ką nors pikto geram žmogui padarys!

(B. d.)

(Atkelta iš 6 psl.)

kitų šaltinių apart mūsų vienminčių Lietuvoje ir Amerikoje.

Visuomenė mūsų pusėje, tik reikia turėti galimybės ją išlaikyti. Toji galimybė tai aukos mūsų draugų vienoje ir kitoje pusėje vandenyno.

Čia pridėdame aukų lapą, į kurį prašome įrašyti Tamstos malonią auką, jei būtų galima paprašyti mūsų vardu ir kitų mūsų vienminčių ir pasiųskite paštu kuogreičiausiai tokiu adresu:

F. Bortkevičienė, Kaunas, Laisvės Alėja 60.

Sia proga prašome priimti mūsų draugiškos pagarbos išreiškimą VALSTIEČIŲ LIAUDININKŲ VARDU: (pasirašo) M. Slezevičius, Dr. K. Grinius, B. Zygelis, F. Bortkevičienė, J. Makauskis.

P. S. Išpildžius ar ne mūsų prašymą, aukų lapą maloniai prašome grąžinti (pas) J. Makauskis.

Taip Lietuvos būklę parlamentarizmo žydėjimo laikais apibūdino valstiečiai liaudininkai, ilgamečiai koalicijos su krikščionimis demokratais bendrininkai. Visas laiškas kvepia tik tuščiu pasigyrimu ir troškimu bet kuria kaina dalyvauti valdžioje. To siekiant nesibaidyta ne tik susiblokavimo su tautininkais (per 1926 m. rinkimus), bet ir pataikavimo tautinėm mažumom bei talcos svetimiams okupantams. Aišku, kad Kudirka gavęs ir perskaitęs tokį tariamą savo "įpėdinių" laišką, nepasiųstų jiems nė surdijusio skatiko. Kodėl liaudininkams būtina reikalinga V. Kudirkos etiketė? Jie patys nepaaiškina. Reikia manyti, kad jie tikisi ta etikete "tautiniai" nudažyti savo politinį kromelį. Toks reiškinys jau buvo žinomas net Karoliui Marksiui, kuris savo DAS KAPITAL 2 laidos II tomo 333 psl. štai ką pasakė:

"Etiketės, klijuojamos ant politinės sistemos tuo skiriasi nuo etiketų, lipdomų ant prekų, kad jos apgauna ne tik pirkėją, bet ir pardavėją."

Dėkoja

Esu labai dėkinga Vienybė už mano brolio ir brolienės Antano ir Kotrinos Marsinonų nuotrąkus idėjimą, ryšium su jų vedybų sukaktimi. Man, kaip Vienybės skaitytojai, dar norėtusi pridurti, kad jeigu ne jis, mano brolis Antanas, tai vargiai, ar aš būčiau atvykusi čia iš Argentinos. Gi dabar jau net mano sūnus yra vedęs ir šeimos susilaukęs. Dar kartą ačiū.

ANTANINA BOJELIENE
Maspeth, N. Y.

Skaucijų iškyla

Skaucijų Neringos Tunto iniciatyva, spalio 11 d. buvo surošta iškyla į Bear Mountains, susirinko apie 50 skaucijų ir skaucijų. Buvo ir keletas šeimų su mašinom. Skauteš ir skautai kopė į kalnus, žygavo ir skautiškai praleido dieną, kuri buvo labai graži.

VIRŠUJE: Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos Rytų Sporto Apygardos sporto klubų atstovų suvažiavimo, įvykusio spalio 18 ir 19 Manhattan viešbuty, New Yorke, dalyviai. Pirmoje eilėje (iš kairės) Švelnys, A. Birutis, J. Kepenis, Vilpišauskas, E. Staknys, A. Ruzgas, K. Merkys ir kt.

V. Maželio nuotrauka

* Manoma, kad ateinančią savaitę Vatikane pirmą kartą po 400 metų bus išrinktas popiežius ne italas.

PRAMOGOS IR SUSIRINKIMAI

* Spalio 26, 2 v. p. p. Estų namuose, 243 E. 34th St., New Yorke įvyksta pabaltiečių studentų metinė konferencija. Programoje, naujos valdybos rinkimai, diskusijos, vaišės ir šokiai.

* Šį sekmadienį, spalio 26 New Yorke Šviesa ir Santara Baltijos Laisvės namuose New Yorke ruošia dr. Juliaus Kaupo paskaitą tema "Kova už liberalizmą". Taip pat kalbės Saulius Šimoliūnas. Pradžia 5 v. v.

* Spalio 26 d. (Sekmadienį) 4 val. p. p. Apreiškimo parapijos salėje įvyks Kristaus Karaliaus šventė.

* Lapkričio 9 d. 4 v. p. p. Baltic Freedom House, 131 E. 70 Street, New York, N. Y. įvyksta visuotinas New Yorke Lietuvių Prekybos Rūmu narių susirinkimas, kuriame visi nariai kviečiami dalyvauti. Tuoj po susirinkimo bus du pranešimai, į kuriuos kviečiami ir svečiai. Šią vasarą Aliaskoje medžiojęs dr. J. K. Valiūnas,

Neris International Co. direktorius, parodys jo paties pagamintų to krašto spalvotų vaizdų ir papasakos apie medžioklės nuotykius bei Aliaskos ateities galimybes. Vicekonsulas A. Simutis padarys pranešimą apie pirmąjį New Yorke mokytoją Karolį Kuršį (Carolus Curtius), nuo kurio atvykimo į Amerikos kontinentą netrukus sueina trys šimtai metų.

* Lapkričio 9 d. Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyne, New Yorke sportininkai ruošia pirmą rudens šokių vakarą. Pradžia 7:30 v. v.

* Lapkričio 15 d. 7 v. vak. įvyksta L. S. T. Korp. Neo-Lithuania metinė šventė naujoje Maspeth Lietuvių Klubo salėje, 69-63 Grand Ave., Maspeth. Bus iškilmingas posėdis, vaišės ir šokiai grojant R. Butrimo, orkestrui.

Mums rašo

Praeitose savaitės Vienybėje tilpusioje mano korespondencijoje apie T. Kapočiaus mirtį praleista viena eilutė. Turėjo būti pažymėta, kad velionis T. Kapočius savo draudimo polisius buvo užrašęs A. Balciūnui, kuris rūpinosi jo laidojimo išlaidomis. Bet 7,000 dol. banke ir žemės sklypą Staten Island velionis niekam neužrašė. Todėl aš ir pažymėjau, kad viengūniai, kurie neturi giminių, turėtų iš anksto savo turtą užrašyti organizacijoms ar laikraščiams, o ne palikti jį nežinomam likimui.

S. PARAZINSKAS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA

231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. EVergreen 7-4335

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS ALB. BALTRUNAS-BALTON
Direktorius Reikalų Vedejas
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

SHALINS FUNERAL HOME

F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS
84-02 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. Virginia 7-4499

AUGUST P. GUSTAS, Inc.

AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas

354 MARCY AVENUE BROOKLYN, N. Y.
KOPLYCIOS SUTĖIKIAMOS IR KITUR Tel. EVergreen 7-4774

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVICIUS, Direktorius

410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: STagg 2-4409

FORGIONE FUNERAL HOME

ANTHONY FORGIONE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

9 STAGG STREET BROOKLYN 6, N. Y.
Vėsinamos Koplyčios Tel. EV 8-8331 ir EV 7-3293

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams.

PARK FLORIST
MATHEW MAŽEIKA,
Savininkas

Gėlės pristatomos į bet kurias pasaulio vietas.

80-15 JAMAICA AVENUE
(Skersai nuo Haven teatro)

WOODHAVEN 21, N. Y.
Tel. Virginia 9-3112

WHITE HORSE TAVERN

Baras, Restoranas ir Salė

Įvairiausi gėrimai ir šviežias, pirmos rūšies maistas. Salė pramogoms ir susirinkimams NEMOKAMAI. Visi Woodhaveno ir apylinkės lietuviai maloniai kviečiami atsilankyti.

PRANAS BRUČAS

White Horse Tavern Savininkas

86-16 JAMAICA AVENUE

Telefonas: Virginia 6-9519

WOODHAVEN 21, N. Y.

VIENYBĖ

Juozas Mikuckis atvyksta iš Baltimorės dalyvauti Lietuvių Rašytojų Draugijos suvažiavime. Šį šeštadienį 2 v. p. p. Lietuvių Pil. Klubo salėje, Brooklyne.

Ona Mičiulienė, ilgametė mūsų skaitytoja, keletą savaičių buvusi gydytojo priežiūroje, baigia sveikti namie, Homestead, L. I.

J. Daugmaudis, vietos biznierių, drauge su dr. A. Narvydu, aplankė gimines ir draugus Scranton, Pa.

S. Paražinskas nupirko iš A. Valušio dviejų aukštų mūrinį namą, 564 Glenmore Ave., Brooklyne, kur netrukus su žmona kraustosi. Brokeris buvo Juozas Andriūšis. Pirkimo ir pardavimo dokumentus sudarė adv. Kl. Voketaitis.

J. Slepetytis praneša, kad vietos lietuvių bendruomenės vadovybė sutarusi su 15 draugijų ruošti Naujų Metų sutikimą Brooklyne.

Antanas Bimba, Laisvės redaktorius, kaip teko nugirsti, rengiasi vykti į Lietuvą. Jis jau yra gavęs pasą ir visas tai kelionei reikalingas vizas. Kada Bimba grįš į Ameriką, nežinia.

Iš New Yorko į Clevelandą...

New Yorko jaunieji neolitučiai, vykdydami vasaros stovykloje padarytą pasižadėjimą — lankyti vieni kitus metinių švenčių progomis — šį penktadienį (spalio 24) išvyksta į Korp. Neo-Lithuania metinę šventę Clevelande. Važiuojama dviem automobiliais. Iš New Yorko važiuoja: Centro valdybos p-kas P. Ališauskas,

S. Abraitienė, J. Maurukas ir visa New Yorko skyriaus valdyba: A. Sperauskas, V. Suktutė, D. Maurukaitė, J. Tys-

Naujas Karys

Naujas KARIO numeris spalio mėnesiui, kaip visuomet, gausiai iliustruotas, talpina šiuos aktualius ir istorinius straipsnius:

P. Alšėno — Pareigos; J. Skardžio — apie naujausią amerikiečių raketą: Polaris, pasaulinio karo sulaukytojas; K. Uoginio — Dar niekeno nepamintas "sukilimas", prisiminimai iš Nepriklausomybės kovų 1919 - 1920 m.; A. Zygmanto — tęsinys išsamios karinės studijos iš priešistorinių laikų; Varis ir Karas, Mitai ir istorija; Bolševikų okupuotos Lietuvos žemėlapio nuotrauka užimanti ištisus 2 puslapius; A. Egličio romano ištrauka apie latvių karius vokiečių eilėse; Aš nebuvau didvyris, Herodoto istorijų K. Kepalo puikaus vertimo tęsinys. Be šitų pagrindinių straipsnių yra Tremties Trimito ir Šaulės Tremtyje skyriai, aktualijos, sportas, Kasinės žinios ir informacija.

Sekantis KARIO numeris išeis žymiai padidintas ir skirtas Lietuvos kariuomenės 40 metų sukakčiai paminėti.

Ona Račkienė, ilgametė Vienybės skaitytoja ir bendradarbė, buvusi brooklynietė, daugiau 20 metų gyvenanti Los Angeles mieste, šiomis dienomis atšventė savo gimtadienį, kuria proga ją aplankė nemažas būrys kaimynų bei prietelių, su sveikinimais, linkėjimais ir dovanomis. O Račkienė čia yra plačiai žinoma visuomenės veikėja, ypač daug besidarbaujanti Tėvynės Mylėtojų Draugijoje, ir darbais bei pinigais remianti visą eilę kitų draugijų ir reikalų. (vb)

liava, Jr., taip pat juniorai G. Kumpikaitė, K. Paprockaitė, A. Salpukas ir M. Savukynaitė.

RAŠYTOJŲ SUVAŽIAVIMAS IR LITERATŪROS VAKARAS

Šį šeštadienį, spalio 25, Piliesių Klubo salėje, 280 Union Ave., Brooklyne, įvyksta Lietuvių Rašytojų Draugijos metinis suvažiavimas ir literatūros vakaras. Suvažiavimo pradžia 2 v. p. p., literatūros vakaras 7 val. vak.

Literatūros vakare rašytojai skaitys savo kūrinius. Programoje dalyvaus: K. Grigaitytė-

Ant. Dūda, ilgametis Vienybės skaitytojas ir biznierių Worcester, Mass., mirė sulaukęs 65 m. amžiaus. Velionis ilgus metus turėjo duonos kepyklą, kurią 1955 pardavė Mickleičiams, taip pat mūsų skaitytojams.

Laima Graužinienė, Lietuvos pasiuntinio Urugvajuje žmona, su dukra Milda aplankiusi gimines ir draugus Jungtinėje Valstybėje ir Kanadoje, grįžo į Montevideo, Urugvajų.

Graudušienė, Juozas Mikuckis, M. Vaitkus, L. Dovydėnas, L. Zitkevičius, K. Bradūnas, aktorius K. Vasiliauskas ir kt.

Literatūros vakare bus paminėta ir Vinco Kudirkos gimimo 100 metų sukaktis. Aktorius K. Vasiliauskas skaitys Kudirkos "Lietuvos tiltas".

TARPTAUTINĖ MOTERŲ PARODA NEW YORKE

Siemet jau 35-tą kartą iš eilės yra ruošama Tarptautinė Moterų paroda New Yorke, kurioje dalyvauja virš 30 įvairių tautų, išstydamos savo liaudies meno ir dailės kūrinius. Tuo pat laiku vyksta ir muzikos bei dainų pasirodymai.

Šioj parodoj, kaip ir kasmet, tradicija virtus, dalyvaus ir lietuviškos moterys. Šiuo metu, vadovaujant V. Jonuškaitei-Leskaitienei, eina skubūs pasirengimo darbai. Gauta du paviljonai, iš kurių viename bus smulkūs parodos eksponatai, (jų galėsime ir nusipirkti) gi antrame, vietoj pernai buvusių audimo staklių, bus verpimo ratelis, kurį demonstruos tautiniai drabužiais apsirengę, mūsų linų verpėjos.

KAIRĖJE: Praeitą antradienį, spalio 21, Moterų Vienybė savo socialiniame susirinkime, įvykusiame Stepo ir Alice Karvelių namuose, Brooklyne, pagerbė Jevą Mikolainienę (viduryje) jos 75 m. amžiaus sukakties proga. Iš kairės į dešinę: O. Valaitienė, V. Tysliavienė, P. Simėnienė, Jeva Mikolainienė, A. Karvelienė, E. Dobsonienė, A. Povilauskienė — kelios to susirinkimo dalyvės. Pačiame Moterų Vienybės susirinkime dalyvavo apie 40 narių ir viešnių, jų tarpe Ligija Bieliukienė, E. Cekienė, Vincė Jonuškaitė-Leskaitienė, A. Zubkienė ir k.

Vyt. Gedgaudo nuotrauka

VIRSUJE: Praeitą sekmadienį Lituanica aikštėje Brooklyne įvyko oficialus Dariaus ir Girėno paminklo atidarymas. Iškilnių programai, kuri įvyko prie paminklo ir vakare, banketo metu, Liet. Pil. Klubo salėje, vadovavo Komiteto pirmininkas J. Saltis. Lietuvos ir Amerikos himnus giedojo Operetės choras. Kalbėjo New Yorko miesto ir lietuvių organizacijų bei visuomenės atstovai. Buvo svečių ir iš New Jersey valstybės.

V. Maželio nuotrauka

Paroda atidaroma lapkričio 3 dieną ir tęsis visą savaitę. Paskutinę dieną, t. y. lapkr. 10 d. 2 val. p. p. įvyks lietuviška programa. Bilietus prašoma iš anksto išigyti pas J. Ginkų, Jokubaičių parduotuvė, Atletų Klubė ir pas visas Lietuvių Moterų Atstovybės klubo nares. Iš lietuvių perkant kainuoja žymiai pigiau ir procentas eina lietuvių parodos reikalingams.

Operetės choras auga

Pradėjus naują darbo sezoną, į chorą naujai įstojo ar sugrižo šie senieji choristai: M. Glieneraitė, Virbickienė, Jalinienė, R. Čenkus, I. Jankus, P. Nekrošius, A. Jalinskas ir E. Bačanskas.

Šį penktadienį, spalio 24 po repetitijos choras narys M. Slapšys parodys Amerikos vaizdų filmą, kurią jis susuko šią vasarą, apvažiavęs visą Amerikos kontinentą. Repetitijos pradžia 8 val. punktualiai. Vieta — Piliesių Klubas, 280 Union Ave. Brooklyne. Visi choristai ir norintieji įstoti į chorą kviečiami atsilankyti.

Inž. J. Valaitis prašo pranešti, kad Sviesa ir Santara Naujus Metus sutiks McAlpen viešbutyje, New Yorke.

